

Spidsen:

Når bænkkalkholikeren kommer på plejehjem

I grænselandet mellem Vesterbro og Valby ligger Bryggergården. Ved første øjekast tager Bryggergården sig ud som de fleste andre plejehjem, men ved nærmere bekendtskab lærer man, at de fleste af beboerne har et hårdt liv bag sig og nu dør med alkoholrelateret demens. Simon Knokgaard Halskov, kommunikationskonsulent i Københavns kommune, har interviewet forstander Bo Pedersen for at høre nærmere om livet på Bryggergården.

Lange gange med værelsesdøre, kun afbrudt af enkelte hyggekrege og tekøkkener. Et par beboere ser tv på gangen, mens de taler lavmælt sammen. Umidelbart ånder her fred og ro, hvilket, ifølge Bryggergårdens forstander Bo Pedersen, kun kan lade sig gøre i kraft af en stærk socialpædagogisk indsats, og fordi det er tidligt på dagen; kun få beboere er stået op.

- Bryggergården er i princippet et almindeligt plejehjem i København. I 2007 blev vi udpeget som et af kommunens 5 demenscentre, men vi har arbejdet med demens siden midten af 90'erne, hvor man lavede en etage primært til beboere, som havde haft alkoholproblemer i størstedelen af deres liv. Hermed kom vi op på at have 22 pladser til mennesker med alkoholrelateret demens, og efter vi blev udpeget som demenscenter, har vi fået bevilling til, at 34 pladser ud af plejehjemmets 40 er til denne befolkningsgruppe.

Alkoholrelateret demens, kan du uddybe den betegnelse?

- Ja, vi siger alkoholrelateret demens fordi, de borgere som ender op med at bo her, er mennesker som har en demensproblemstilling eller tilsvarende, og hvor alkohol har fyldt meget i deres liv. Deres adfærd er meget afvigende fra gennemsnittet, og derfor vil de typisk fungere rigtig dårligt sammen med almindelige borgere. Derfor er det en gruppe borgere, som er svære at placere i almindelig plejehjemssammenhæng. Hvis man tager en bænkkalkholiker og putter ind på en almindelig ple-

jehjemsafdeling med 12 beboere, så vil de fem være damer med pænt blåt hår. De har aldrig fungeret sammen med bænkkalkholikeren ude i det almindelige samfund, og de fungerer slet ikke sammen på et plejehjem. Almindelige beboere bliver utrygge, når de kommer tæt på denne befolkningsgruppe, som de aldrig har været tæt på før, og så opstår der masser af konflikter.

Er der forskel på, hvordan man indretter et almindeligt demenscenter og hvordan I gør tingene på Bryggergården?

- Nej, egentlig ikke. Der, hvor der er vinden indenfor demens, er i forhold til Alzheimers. Det er der forsket meget i, og det er fordi, det er en sygdom der kan ramme alle. Vores beboere lider oftest af demens som følge af blodpropper og hjerneblødninger, og det er der forsket mindre i, fordi det er tæt forbundet med livsstilssygdomme. Vi er dog så heldige, at de ting, de har fundet ud af om Alzheimers, kan vi andre også bruge. Vi har derfor indrettet os efter, hvad der er godt for mennesker med Alzheimers – velvidende, at det er helt anden gruppe mennesker, vi har boende. Og jeg vil sige, at det fungerer. Måske fordi, at det som er godt for mennesker med Alzheimers, er dybest set godt for os alle sammen. Omgivelserne skal bringe mindst mulig forstyrrelse. De skal give ro, de skal give mening. Der skal ikke hænge moderne kunst på væggen.

Alligevel har jeres beboere mere end blot demens at slås med?

- Det væsentlige i en misbrugers liv er

at opretholde misbruget, uanset hvilken type misbrug det er. Derfor kan man godt være omsorgsfuld, men man skal først og fremmest sikre sig selv. Man låner til hinanden, men det er vigtigt at få tilbage. De snyder også hinanden, og selv om nogen af dem meget hjerneskadede, så kan de altså stadigvæk, fordi de har gjort det i årevis. Så er det man tænker: Hold da op, der er så meget, den beboer ikke kan, men lige det der går fint!. Der, hvor vi griber ind, er, hvis dem der bliver snydt er mennesker uden korttidshukommelse, eller nogen der ikke længere kan klare sig socialt, for så er det for nemt. Men meget af det som foregår indbyrdes, lader vi være – så længe det balancerer.

Har I overhovedet mulighed for at ændre på beboernes dårlige vaner, alkoholmisbrug, rygning osv.?

- Absolut! Vi har beboere, som flytter ind med et massivt alkoholmisbrug, og som ikke drikker længere. Nogle af dem vil begynde at drikke igen, da de har været alkoholikere i mange år, men de vil ikke drikke massivt. Det er der to grunde til. For det første handler det om at sætte nogle rammer op omkring, hvordan misbruget skal foregå. Det skal primært være i egen bolig, ikke fordi de ikke må komme ud, men der er nogle forventninger om, hvilken tilstand de skal være i, og hvor meget tøj de skal have på. Og det sætter en naturlig begrænsning på misbruget. For det andet har vi mulighed for at give dem den rette behandling. Rigtig mange af beboerne har haft en psykisk sygdom i lang tid, og det er formentlig derfor, de har drukket; de

har selvmedicineret. I hele deres voksenliv har der ikke været mulighed for at behandle deres psykiske sygdom under kontrollerede forhold. Det har vi rigtig god mulighed for her. Og når dem med eksempelvis skizofreni eller en livslang depression bag sig får afhjulpet deres psykiske sygdom med medicin, bliver behovet for at drikke også mindre.

Så man kan sige, at I hjælper beboerne til at få et bedre liv, men I forsøger ikke at overtale dem til at føre et helt normalt liv?

- Personalet her skal ikke gå efter at få ret, de skal gå efter at beboeren får det godt. Vi har ret, når vi siger, at det er usundt at drikke. Vi har ret, når vi siger: Du hoster jo mere, når du ryger. Men

hvis vi presser dem, er de vant til at slå fra sig, rent fysisk, og så bliver det meget voldeligt. Man kan sige, at det her er et plejehjem med et meget højt trusselsniveau, men med meget lidt vold. Og det er det i kraft af personalets kompetencer.

Det er ikke hvem som helst, der kan arbejde her?

- Det er en forudsætning for at arbejde her, at man finder disse mennesker interessante, og at man kan lide dem. Vores personale har været her i masser af år, og mange af os har rigtig svært ved at forestille os at arbejde et andet sted. Fordi der ligger så mange positive udfordringer og venten.

Simon Knokgaard Halskov,
kommunikationskonsulent i
Københavns kommune

Z43B@suf.kk.dk

Det her er et plejehjem med et meget højt trusselsniveau, men med meget lidt vold. Og det er det i kraft af personalets kompetencer

To af Bryggergårdens beboere, Pia Hansen og Morten Olsen får sig en cykeltur

Forstander Bo Pedersen, Bryggergården